

Asia: VN/30542/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tilastokeskus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 3 luvun muuttamisesta, jolla toimeenpannaan EU:n kestävyysraportointidirektiivin muutosdirektiivi.

Esityksen tavoitteena on kestävyysraportointia koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja raportointivelvollisuuden kohdentaminen nykyistä harvemmille yrityksille. Tilastokeskuksen näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että raportointivelvoitteen muutokset eivät heikennä tiedon laatua ja vertailtavuutta, sillä tällaisella tiedolla voi tulevaisuudessa olla kasvavaa merkitystä kansallisen ympäristöön ja talouteen liittyvän tilastotuotannon kehittämisessä ja laadunvarmennuksessa.

Kestävyysraportoinnin tietosisällöt (esimerkiksi investoinnit ja toimintamenot) voivat pitkällä aikavälillä tukea Tilastokeskuksen vastuulla olevien ympäristötilinpidon tilastojen laadun ja vertailtavuuden parantamista. Näihin tilastoihin kuuluvat muun muassa ympäristönsuojelumenot sekä kehitteillä olevat tietokokonaisuudet, kuten ilmastonmuutosta hillitsevät investoinnit.

Suurilla yrityksillä on merkittävä osuus ympäristönsuojeluun ja ilmastonmuutoksen hillintään liittyvistä menoista ja investoinneista Suomessa. Niiden kestävyysraportoinnista saatavat tiedot menojen ja investointien kohdentumisesta ja laajuudesta voisivat jatkossa tukea virallisten tilastojen tarkentamista ja laadunvarmennusta.

Jos ehdotetut muutokset tulevat voimaan, raportointivelvollisten määrä Suomessa supistuisi arviolta noin kymmenesosaan nykyisestä ja raportoitavien tietojen määrä vähenisi merkittävästi. Tämä

kaventaa yritystason kattavuutta, mutta kokonaisvaikutus ympäristönsuojeluun ja ilmastomuutoksen hillintään liittyvien menojen ja investointien kokonaiskuvaan jäisi todennäköisesti vähäiseksi, koska suuryritykset muodostavat edelleen valtaosan näiden rahamääristä.

Tilastokeskus pitää kuitenkin perusteltuna seurata pk-yritysten roolin kehitystä ympäristönsuojeluun ja ilmastomuutoksen hillintään liittyvissä menoissa ja investoinneissa. Mikäli niiden taloudellinen merkitys kasvaisi olennaisesti, olisi tarpeen arvioida uudelleen, riittääkö ehdotettu raportointivelvoite tuottamaan kattavaa tietoa. Näin voidaan varmistaa, että tietopohja pysyy ajan tasalla ja päätöksenteon tarpeisiin sopivana.

Tilastokeskus katsoo, että pitkällä aikavälillä olisi perusteltua selvittää, miten yritysten kestävyysraportointia ja ympäristötilinpitoon liittyvää tilastotuotantoa voitaisiin yhteensovittaa siten, että raportoitua tietoa voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti päätöksenteon ja vihreän siirtymän seurannan tukena. Tämä edellyttää jatkossa yhteistyötä sekä kansallisten viranomaisten että EU:n tilasto- ja sääntelyelinten välillä, jotta raportointikehikot ja tilastoluokitukset olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia.

Hiltunen Nina
Tilastokeskus